

Underbilag 5 til svaret på spørgsmål 23.

SVERIGES LÄKARFÖRBUND

Synpunkter på frågan om sjukjournalers offentlighet.

I den alm. danske Lægeförenings skrivelse den 12 april 1972 har framförts frågor rörande „partsoffentlighet i relation til patientjournaler“. Översatt till svenska förhållanden torde det röra sig om den enskildes rätt att, i egenskap av part i någon rättslig procedur, ta del af allt processmaterial, inkl den „egna“ läkarjournalen.

Vissa grundläggande förhållanden måste först behandlas.

Alla handlingar, som *inkommer* till offentlig myndighet eller som där *upprättas och förvaras* är *allmänna handlingar* (enligt Tryckfrihetsförordningen, som har grundlags karaktär). Dessa handlingar är enligt huvudregeln tillgängliga för envar, alltså *offentliga handlingar*.

Undantag från regeln stadgas i särskild lag, den s k „sekretesslagen“, 1937 (med många tillägg under följande år) års lag om inskränkning i rätten att utbekomma allmänna handlingar. De läkarjournaler, som förs av läkare i allmän tjänst, däribland alltså läkare på offentliga sjukhus med även t ex provinsialläkare, är allmänna handlingar, liksom t ex de brev, som anhöriga eller annan skriver till dessa läkare. De är emellertid *generellt undandragna offentlighet* enligt § 14, sekretesslagen, („hemliga handlingar“).

Den läkarjournalen gäller här emellertid i princip rätt att ta del av sin journal. Han har nämligen rätt att ge samtycke till *vem som helst* att ta del av journalen och därmed även till *sig själv*. Denna rätt begränsas dock av i brevet antydda förhållanden (om „ändamålet med vården eller behandlingen skulle motverkas eller någons personliga säkerhet sättas i fara“).

Läkarjournaler, som förs av privatprakti-

serande läkare eller av läkare, anställd av enskild, t ex företagsläkare, är emellertid ej allmän handling. Nyssnämnda regler blir emellertid tillämpliga då sådan journal inkommer till myndighet, den *blir* då allmän handling. Dessa läkare har dessutom enligt allmänna läkarinstruktionen skyldighet att föra journal i „öppen vård“.

Domstol har i regel icke rätt att infordra läkarjournal, såvida icke patienten samtycker. Gör han inte detta kan han emellertid riskera lida rättsförlust.

Problemen har ytterligare komplicerats genom den nya *Förvaltningslagen* som trädde i kraft den 1 januari 1972 (och som inte gäller domstol).

Där stadgas, att „sökande, klagande eller annan part har rätt att ta del av det som tillförts ärendet“ dock med inskränkning, som stadgas i § 39 sekretesslagen, nämligen att utlämnande må vägras om det finnes vara „av hänsyn till allmänna eller enskilda intressen“ „av synnerlig vikt“ att innehållet icke uppenbaras.

Vad gäller läkarjournaler (och läkarintyg) synes därmed avses samma förhållanden som ovan citerats ur § 14 sekretesslagen, dess andra stycke, som talar om „motverka ändamålet med vården etc“.

Det kan tilläggas, att förvaltningslagen uttryckligen förutsätter, att nämnda material skall meddelas part, „kommuniceras“ och att alltså part inte enbart har en rätt att efter särskild framställning ta del av detta.

Denna sistnämnda fråga har från nyåret fått stor betydelse inom t ex det allmänna försäkringsväsendet och inom psykiatrisk sjukvård, där vid frihetsberövanden på psykiatrisk indikation det från många håll hävdats, att läkarjournalerna i sin helhet,